

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертацію Замахіна Андрія Леонідовича «Адміністративно-правові засади взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування», подану на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

В сучасних умовах постійного зростання рівня злочинності в нашій державі, особливого значення набуває підвищення якості та ефективності роботи правоохоронних органів, зокрема в частині посилення їх взаємодії та координації з метою розв'язання великої кількості загальнодержавних завдань, які полягають у забезпеченні законності та правопорядку у державі та суспільстві. Правоохоронний механізм Україні являє собою складну, багатоелементну та багаторівневу систему, якість і ефективність функціонування якої визначається цілим рядом факторів, і в першу чергу якістю та ефективністю управління даною системою, як в цілому, так і її окремими структурними ланками. Особлива роль при цьому належить таким аспектам управління як взаємодія та координація, через які досягається злагодженість і цілісність зазначеної системи. Звідси, розмірковуючи про реформування правоохоронного механізму, з метою підвищення його надійності, ефективності та дієвості, надзвичайно важливим завданням є вдосконалення політико-правових та організаційно-управлінських засад здійснення взаємодії та координації в ході роботи правоохоронних органів, як на загальнодержавному, так і регіональному рівнях. При цьому особлива увага має бути приділена саме останньому, тобто регіональному рівню, оскільки на ньому, як правило, безпосередньо вирішується (виконується) основний обсяг практичних завдань і функцій правоохоронних органів із підтримки правопорядку та зміцнення режиму законності. Таким чином, можна із впевненістю констатувати, що дисертаційне дослідження Замахіна Андрія Леонідовича на тему: «Адміністративно-правові засади взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого

самоврядування» є актуальним, своєчасним та таким, що здатне вирішити низку теоретичних та практичних проблем у представленій сфері.

Метою дисертаційної роботи є комплексне дослідження адміністративно-правових засад взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування та напрямків їх удосконалення з урахуванням історичної генези, вітчизняного та зарубіжного досвіду взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування.

Для досягнення окресленої мети автором ставляться і послідовно вирішуються такі складні завдання: охарактеризувати генезис взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування; визначити сутність і обґрунтувати значення взаємодії територіальних органів поліції з органами місцевого самоврядування; сформулювати мету, завдання і принципи взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування; охарактеризувати адміністративно-правове регулювання взаємодії територіальних органів поліції з органами місцевого самоврядування; визначити поняття та елементи адміністративно-правового механізму взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування; окреслити організаційні засади взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування; з'ясувати форми та методи взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування; охарактеризувати нагляд і контроль у взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування; висвітлити зарубіжний досвід взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування та виявити можливості його використання в Україні; визначити шляхи удосконалення адміністративного законодавства, яке регламентує взаємодію територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування;

надати пропозиції з підвищення ефективності взаємодії територіальних органів поліції з органами місцевого самоврядування. Уважне знайомство з текстом дисертації дозволяє нам стверджувати, що дисертант із поставленими завданнями цілком справився.

Структурна побудова дисертації є логічною та доцільною, що свідчить про науково-аргументований підхід до основних положень Стратегії сталого розвитку «Україна–2020», схваленої Указом Президента України від 12.01.2015 № 5/2015, Стратегії розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ України на період до 2020 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15.11.2017 № 1023-р, а також Плану науково-дослідницької роботи Науково-дослідного інституту публічного права на тему «Правове забезпечення прав, свобод та законних інтересів суб'єктів публічно-правових відносин» (номер державної реєстрації 0115U005495).

Зазначене дослідження будується на комплексному, системному підході, характеризується відповідним рівнем наукових узагальнень. Звертає на себе увагу також намагання дисертанта працювати на різних рівнях наукового дослідження – від фундаментального до науково-прикладного з виходом на конкретні науково-практичні рекомендації. Це значною мірою обумовлено і характером дослідницької бази – поряд з працями з адміністративного права здобувач широко використовував наукові розробки з філософії, загальної теорії держави, психології, соціології, галузевих правових наук, а також численні нормативні акти. Високий ступінь наукової обґрунтованості і достовірності результатів дослідження забезпечено, крім цього, використанням ряду загальнонаукових та спеціальних методів пізнання – діалектичного, логіко-семантичного, структурно-функціонального, історичного, порівняльно-правового, системно-структурного та інших, а також значного емпіричного матеріалу.

У дисертації обґрунтовується низка положень, концептуальних у теоретичному плані і важливих для правотворчої та правозастосовної практики.

Не можна не звернути увагу на предмет дослідження. Він свідчить про комплексний характер пошуку. Це дало можливість автору дійти системної плідності при визначенні результатів і обґрунтуванні низки нових положень, які мають важливе значення для адміністративно-правової науки і практики. В результаті проведеного дослідження сформульовано низку нових наукових положень та висновків, запропонованих особисто здобувачем.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що в дисертації вперше: визначено сутність поняття взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, що полягає в узгодженій за змістом, місцем і часом організаційно-управлінській діяльності, що провадиться у порядку та у відповідності до вимог законодавства на основі єдності цілей і завдань територіальних органів поліції та органів місцевого самоврядування, на засадах партнерства, що спрямована на задоволення потреб і вирішення проблем територіальних громад (що знаходяться у межах компетенції органів поліції) з урахуванням їх регіональної специфіки; виділені та охарактеризовано чотири етапи генезису взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування; здійснено класифікацію видів контролю у взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування за критеріями: об'єкту контролю; за суб'єктами контролю; за взаємозв'язком суб'єкту та об'єкту контролю; а також залежно від інших критеріїв.

Серед найбільш, на мою думку, важливих висновків, варто відзначити такі:

визначення поняття адміністративно-правового регулювання взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування як закріпленої нормами адміністративного права системи упорядкування, організації та управління адміністративно-правовими відносинами, що складаються під час взаємодії територіальних органів

поліції з органами місцевого самоврядування, що реалізується із застосуванням передбачених законодавством юридичних засобів;

виділені та охарактеризовані елементи адміністративно-правового механізму взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування (норми адміністративного права, адміністративно-правові відносини, акти реалізації норм адміністративного права, акти тлумачення адміністративно-правових норм, принципи, форми та методи, інформаційне, матеріально-технічне та інші види забезпечення взаємодії);

охарактеризовано основні форми взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування: 1) правову; 2) організаційну; 3) інші (інформаційну, роз'яснювальну, консультаційну, профілактичну, виховну);

висвітлено зарубіжний досвід взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, і виявлені наступні можливості його використання в Україні: 1) укладання координаційних адміністративних договорів між територіальними органами поліції та органами місцевого самоврядування (Німеччина, Угорщина, Чехія); 2) визначення саме на загальних зборах представників поліції та місцевого самоврядування найбільш проблемних частин міста для створення муніципальної поліції чи спільних патрулів поліції (Чехія); 3) децентралізоване прийняття рішень та фіксована територіальна відповідальність у системі community policing, а також помірковане поєднання моделей індивідуального та колективного прийняття рішень (США); 4) функціонування комісії з питань поліції та злочинності, що утворюються органами місцевого самоврядування для публічного нагляду за діяльністю поліції (Великобританія);

надано пропозиції з підвищення ефективності взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, а саме: 1) удосконалити та систематизувати нормативно-правову базу, що

регламентує взаємодію територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування; 2) забезпечити наявність фактичного координатора під час взаємодії, реалізації спільних програм, проектів чи заходів; 3) чітко й обґрунтовано розподілити сферу компетенції та обсяг повноважень між територіальними органами Національної поліції України та органами місцевого самоврядування; 4) посилити рівень довіри громадян до вище вказаних суб'єктів взаємодії; 5) модернізація інформаційно-комунікаційного та матеріального забезпечення як підготовчих заходів, так і безпосередньої реалізації взаємодії.

Дисертація містить низку інших цікавих з практичної та теоретичної точки зору положень.

Проте, як і будь яке інше комплексне та складне дисертаційне дослідження, запропонована здобувачем робота не позбавлена певних недоліків, які суттєво не впливають на загальну високу позитивну оцінку роботи.

Так, незрозуміло навіщо автор наводить і науковій новизні і у висновках визначення поняття «адміністративно-правове регулювання взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування». В роботі досить велика кількість є інших висновків та пропозицій, які можна було б додатково викласти у пунктах наукової новизни, або ж у загальних висновках.

Вбачається, що у підрозділі 1.3 здобувачем досить вдало сформульовані основні завдання взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, а саме наступні: 1) визначення проблем громади даної територіальної одиниці у сфері публічної безпеки та правопорядку; 2) виявлення причин та умов, що сприяють вчиненню правопорушень; 3) обґрунтування потреб і вимог місцевої громади у сфері публічної безпеки та правопорядку; 4) аналіз територіальних особливостей регіону; 5) оцінка рівня сприйняття та довіри до поліції з боку населення; 6) визначення форм і методів взаємодії, у т.ч.

розробка спільних програм, проектів; 7) вжиття заходів для вирішення визначених проблем громади даної територіальної одиниці у сфері публічної безпеки та правопорядку; 8) здійснення превентивної та профілактичної діяльності, спрямованої на запобігання вчиненню правопорушень. Проте, робота мала б значно більший практичний інтерес, якщо б здобувач надав пропозиції щодо нормативно-правового закріплення таких завдань.

На моє переконання, у підрозділі 1.2 слід було акцентувати увагу на тому, що сутність взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування полягає в узгодженій за змістом, місцем і часом організаційно-управлінській діяльності, що провадиться у порядку та згідно вимог законодавства в цій сфері на основі єдності цілей і завдань територіальних органів Національної поліції України та органів місцевого самоврядування, на засадах партнерства, і яка спрямована на задоволення потреб і вирішення проблем територіальних громад (що знаходяться у межах компетенції органів поліції) з урахуванням їх регіональної специфіки, а й окреслити особливості взаємодії органів місцевого самоврядування та органів НПУ.

Досить не переконливо, автором сформульовано мету взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, яка, на думку здобувача, полягає в підвищенні загального рівня якості та безпеки життя місцевої громади. На мою думку, мету взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування варто розглядати більш ширше.

Нажаль, поза увагою здобувача залишилось питання аналізу функцій взаємодії органів місцевого самоврядування з органами НПУ, адже практичний розвиток та виконання завдань взаємодії органів місцевого самоврядування з органами НПУ знаходиться саме у функціях.

Натомість, висловлені зауваження не впливають на загальну високу оцінку виконаного дисертаційного дослідження. Слід зазначити, що виявлена здобувачем об'єктивна картина стану адміністративно-правового

забезпечення взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування дозволила йому винести на захист оригінальну й цікаву роботу, зміст якої свідчить про знання автором проблем дослідження, вміння аналізувати нормативні акти та літературу, робити науково виважені висновки і пропозиції.

Дисертаційне дослідження виконано здобувачем самостійно, усі сформульовані в ньому положення та висновки обґрунтовані на основі особистих досліджень автора. Нові наукові результати дисертації отримані дисертантом особисто.

Викладене дозволяє зробити висновок: дисертація за темою «Адміністративно-правові засади взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування» є завершеною науковою працею, в якій отримані нові науково обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують конкретну наукову задачу, яка має суттєве значення для науки адміністративного права, а її автор, Замахін Андрій Леонідович, заслуговує присудження наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 - адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент:

Завідувач кафедри

поліцейської діяльності та

публічного адміністрування

Харківського національного

університету внутрішніх справ,

доктор юридичних наук, професор,

Заслужений діяч науки і техніки України

Ольга БЕЗПАЛОВА

